

ประเพณีลงแขกทำนา

อ่านเสริม

ประเพณีลงแขกทำนา

ไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่ทำนาเป็นอาชีพหลัก การทำนาเป็นงานหนัก ในฤดูทำนาต้องใช้แรงงานถึง ๔ ครั้ง คือ ดำนา เกี่ยวข้าว หนวดข้าว และเก็บข้าวเข้ายุ้งฉาง ในอดีตจึงเกิดประเพณีอย่างหนึ่ง ซึ่งแสดงถึงความซาบซึ้งและควมมีน้ำใจเอื้อเฟื้อของคนไทย คือ ประเพณีลงแขกทำนา บ้านใดต้องการแรงงานมาช่วยทำนาช่วงเวลาใด ก็จะบอกกล่าวกันไป เมื่อถึงวันนัดหมาย เจ้าของนาจะนำธูปมาปักที่นาของตน คนที่มาช่วยงาน ซึ่งเปรียบเสมือนเป็น “แขก” ก็จะช่วยจนงานสำเร็จ ต่อจากนั้นก็จะเวียนช่วยบ้านอื่นตามที่ขอมา

การลงแขกทำนา ช่วยให้งานหนักของกลุ่มชาวนา สำเร็จในเวลาอันสั้น และเป็นการปลูกฝังความรักความสามัคคีในหมู่คน ความเห็นดีเห็นชอบขณะทำงาน จะผ่อนคลาย ด้วยความเพลิดเพลินบันเทิงใจ เนื่องจาก จะมีการร้องเพลงและการละเล่นสนุกสนาน เช่น เพลงเกี่ยวข้าว เพลงเดินกำรำเคียว ในภาคกลาง การเล่นฉญ่าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นต้น เมื่อเสร็จงาน ก็จะร่วมกันรับประทานอาหารที่เจ้าภาพจัดเตรียมไว้ และพูดคุย เล่ากันทาน ทายปริศนากันอย่างสนุกสนาน

การร่วมแรงร่วมใจกันทำนาในช่วงเวลาหนึ่งของชาวนา หรือที่เรียกว่า “ประเพณีลงแขก” นี้มีมาช้านาน นอกจากการทำนาแล้ว ยังใช้ในงานไร่ งานสวนและอื่นๆ ด้วย ปัจจุบันความนิยมจ้างแรงงานและการใช้เทคโนโลยีแทน แรงงานคนมีมากขึ้น ประเพณีลงแขกทำนาและอื่นๆ จึงแทบไม่มีให้เห็นกันแล้ว ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง

คำถามที่ 1 แบบเลือกตอบ

คำถาม จากบทความข้างต้น ข้อใด ไม่ใช่ ส่งผลให้ประเพณีลงแขกมีความนิยมน้อยลง

1. เพราะความนิยมในการปลูกข้าวและทำสวนลดน้อยลง
2. เพราะประเทศไทยนำเข้าพืชผลทางเกษตรจากต่างประเทศมากขึ้น
3. เพราะผู้คนส่วนใหญ่นิยมทานขนมปังเป็นอาหารหลัก จึงส่งผลให้การทำนาลดน้อยลง
4. เพราะมีความนิยมในการจ้างแรงงานและการใช้เทคโนโลยีแทนแรงงานคนมากขึ้น

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : 4. เพราะมีความนิยมในการจ้างแรงงานและการใช้เทคโนโลยีแทนแรงงานคนมากขึ้น

กระบวนการอ่าน: การรู้ตำแหน่งข้อสนเทศในเนื้อเรื่อง

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ป. 6/3: อ่านเรื่องสั้นๆ อย่างหลากหลายโดยจับเวลา แล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 2 แบบเลือกตอบเชิงซ้อน (อย่างน้อย 1 คำถาม)

จากบทความ เรื่อง ประเพณีลงแขกทำนา ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น

ข้อความ	ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
การลงแขกทำนาช่วยให้งานหนักสำเร็จได้ในระยะเวลาอันสั้น		
ประเพณีลงแขกทำนา เป็นการปลูกฝังให้คนไทยเกิดความรักและความสามัคคีในหมู่คน		
คนไทยทุกคนควรอนุรักษ์ประเพณีลงแขก เพราะถือเป็นประเพณีที่สำคัญของคนไทย		

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : ข้อเท็จจริง, ข้อเท็จจริง, ข้อคิดเห็น

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบเชิงซ้อน

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ป. 6/4: แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 3 แบบเติมคำตอบแบบปิด (อย่างน้อย 1 คำถาม)

อ่านข้อความที่กำหนดให้ต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ถูกต้อง

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
การลงแขกทำนาจะร่วมมือกันลงแขก 4 ครั้ง คือ ดำนา เกี่ยวข้าว นวดข้าว และเก็บข้าวเข้ายุ้งฉาง		
ในทุกครั้งก่อนที่ชาวนาจะร่วมประเพณีลงแขกต้องร้องเพลงเกี่ยวข้าวและเพลงเดินกำรำเคียว เพื่อเป็นการบูชาข้าวของชาวนา		
การละเล่น เพลงเกี่ยวข้าวและเพลงเดินกำรำเคียว ช่วยให้ชาวนาผ่อนคลาย และเพลิดเพลินบันเทิงใจในระหว่างที่ทำงานหนัก		
ประเพณีลงแขกทำนา คำว่า “แขก” หมายถึง ชาวอินเดีย มาร่วมช่วยคนไทย ทำนา ถือการสานสัมพันธ์ระหว่างประเทศ		

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่: ใช่, ไม่ใช่, ใช่, ไม่ใช่

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ป. 6/4: แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 4 แบบเติมคำตอบแบบเปิด (อย่างน้อย 1 คำถาม)

คำถาม นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรในการที่มีเทคโนโลยีเข้ามาทดแทนแรงงานมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้ประเพณีลงแขกทำนาค่อยๆ เลือนหายไป?

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : เห็นด้วย เพราะการที่มีเทคโนโลยีเข้ามาจะช่วยให้ชาวนาประหยัดงบประมาณในการจ้างแรงงาน และทำให้เก็บเกี่ยว หรือได้ผลผลิตที่มากขึ้นในระยะเวลาอันสั้น

ไม่เห็นด้วย เพราะการที่มีเทคโนโลยีเข้ามาจะทำให้ประเพณีอันดีงามของไทยเลือนหายไป ซึ่งประเพณีการลงแขกทำนานั้นช่วยให้ผู้คนเกิดความรักและสามัคคีกันในคนหมู่มาก ดังนั้น การที่มีเทคโนโลยีเข้ามา จะส่งผลให้ผู้คนห่างเหินกันมากขึ้น ความรักและสามัคคีกันในคนหมู่มากก็จะลดน้อยลงไปด้วย

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบตอบเชิงซ้อน

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ป. 6/8: อ่านหนังสือตามความสนใจและอธิบายคุณค่าที่ได้รับ

คำถามที่ 5 แบบเติมคำตอบแบบอิสระ (อย่างน้อย 1 คำถาม)

คำถาม นักเรียนมีแนวทางใดที่จะช่วยกันอนุรักษ์ ประเพณีลงแขกทำนา ให้อยู่คู่คนไทยต่อไป?

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : ก่อตั้งชมรมอนุรักษ์ประเพณีไทยและการละเล่นไทย, รณรงค์และเผยแพร่ประเพณีและการละเล่นไทยสู่สาธารณะเพื่อเป็นอนุรักษ์ประเพณีอันดีงามของไทย

กระบวนการอ่าน: การประเมินและสะท้อนความคิดเห็นต่อบทอ่าน

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบแบบอิสระ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ป. 6/5: อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต